

Regionpolitiskt program

Medborgerlig Samling Skåne (MED)

Inledning

Region Skåne ansvarar för hälso- och sjukvården (inklusive tandvård och viss sjukvårdsanknuten forskning), kollektivtrafiken, viss infrastruktur, samordning av kultur samt för regionens tillväxt och utveckling. MED menar att regionernas ansvarsområden bör ses över och att överflödiga delar bör avvecklas eller övergå till statligt ansvar, i synnerhet inom vården. I förlängningen bör regionerna läggas ned för en mer effektiv offentlig sektor.

Genom att arbeta långsiktigt, resursbesparande och konservativt vill MED bevara och utveckla en grundläggande samhällsservice i Skåne med god kvalitet.

Sjukvården står för 97 % av regionens budget. Kostnaderna för vården uppgick till över 40 miljarder kr (2021). MED anser att regionens viktigaste uppgift är att prioritera de skattemedel som står till förfogande på så sätt att det finns en väl fungerande sjukvård i hela regionen.

Vi vill att trafikplaneringen tar hänsyn även till Öresundsregionens särskilda behov. Vi föreslår också åtgärder för att effektivisera den regionala administrationen och för att säkra elförsörjningen. Det som inte tillhör den egentliga kärnverksamheten bör däremot skalas ned eller helt tas bort.

De frågor Region Skåne idag hanterar redovisas i bilaga 1. Vissa av frågorna är av kommun- och regionövergripande karaktär och kommer att finnas kvar även när regionen som organisationsform avvecklas. Detta gäller infrastruktur, bostadsförsörjning, energi- och klimatrelaterade frågor.

Ökande beroenden i samhällsutvecklingen kräver därför att mellankommunala, mellanregionala och ibland även mellannationella samverkansformer förstärks och att nya samverkansformer skapas.

Sjukvården

På sjukvårdsområdet vill MED öka tillgängligheten och använda skattekrona mer effektivt genom att

- Konkurrensutsätta vården
- Införa fri etableringsrätt för vårdprofessioner
- Ersätta sjukhusen efter produktion istället för generell tilldelning av pengar
- Införa neutral ersättning oavsett etableringsform

Detta leder per automatik till att läkare och sjuksköterskor kommer att lägga mer tid på patientkontakt.

MED är övertygade om att vårdproblemen löser sig själva om vi åtgärdar de bakomliggande organisatoriska svagheter. Bra organiserad vård där personal har konkurrenskraftiga löner utifrån prestation tillsammans med tillfredsställande ekonomisk styrning kommer att åtgärda problemen i vården, särskilt långa väntetider och stängda vårdplatser. Det är dags att inse att stafettpersonal inte är ett problem för vården utan en konsekvens av att inkompetenta politiker tillåts fortsätta rasera vården.

Skånes sjukhusinfrastruktur befinner sig i ett omvälvande skede: Nya Sjukhuset Malmö håller på att färdigställas, och nya sjukhus i Lund och Helsingborg befinner sig i tidigare skeden. Detta är välbehövliga men kostsamma investeringar, och planeringen behöver ske med omsorg om skattebetalarnas vårdbehov och pengar. De nya sjukhusen kommer inte att stå färdiga på mer än ett decennium, kanske två, vilket gör planeringen komplicerad. Hur kommer sjukvård att bedrivas om 20 år, och vilka krav ställer det på byggnaderna? MED efterlyser ett grundligt förberedande arbete av visionär art som inkluderar företrädare för läkar- och sjuksköterskeprofessionerna samt internationella experter med erfarenheter från olika modeller för vårdorganisation. Först efter denna utredning bör sjukhusprojekten i Lund och Helsingborg tas till nästa fas.

Infrastrukturen och Trafiken

Inom infrastruktur- och trafikområdet vill MED:

- Stoppa alla planer på Höghastighetsbanan.
- Säkerställa stabil elproduktion – tex kärnkraft
- Lägga trafikplanering, konsekvensanalys och framtagande av förfrågningsunderlag för upphandling enbart på personal som har trafikteknisk kompetens.
- Ändra den nuvarande inriktningen av trafikplaneringen, som framför allt är inriktad på att stoppa biltrafiken, genom åtgärder som förbättrar trafikflödet.
- Utreda och utöka E6 mellan Malmö och Helsingborg samt utreda en ny förbindelse med Danmark.
- Tillgodose medborgarnas verkliga behov av parkeringsplatser, till exempel vid beviljande av bygglov, och genom bättre tillgång till parkeringshus.
- Skapa en tryggare miljö i kollektivtrafiken genom mer kameraövervakning.

Administration

För att effektivisera den regionala administrationen vill MED:

- Minska i ett första steg antalet ledamöter i regionfullmäktige med 40 ledamöter till 109 ledamöter, samt se över och samordna antalet nämnder.
- Bryta trenden med ökande administrativ andel av organisationen genom en modern digitaliseringsstrategi.
- Ha en verklighetsanpassad plan som utgår från en mycket måttlig invandring och att hänsyn tas till nya resmönster efter Coronapandemin.
- Minska den planekonomiska styrningen och underlätta privata initiativ.
- Minska kostnaderna för upphandling och inköp i regionen genom att tillföra upphandlingskompetens till organisationen.

Detta vill MED inom sjukvården

MED vill arbeta för en god vård i Skåne, i nivå med de bästa länderna i Europa när det gäller exempelvis vårdköernas längd, antalet vårdplatser och den tid vårdpersonalen har för patientmöten.

Strukturella ändringar i vårdens organisation för ökad effektivitet

Inom Region Skåne har antalet administratörer, inklusive dyra konsulter, ökat betydligt samtidigt som andelen vårdpersonal minskar. MED anser att vården måste ges möjlighet att få betalt för given vård vilket ger konsekvensen att vårdpersonalens ersättningar och organisation gällande antal anställda blir en följd av detta. Sjuksköterskor, läkare och chefer ska få utökade mandat för att kunna fatta beslut utan detaljstyrning från politiker eller administratörer. Sjukvårdens personal ska ges ökade möjligheter att utan straff eller rädsla för att förlora arbetet kunna uttrycka sig kritiskt mot politiska, ekonomiska och ledarskapstrender som inte passar komplexa kunskapsintensiva arbetsplatser.

Chefer på olika nivåer, direktörer och ledning av olika slag ska i högre utsträckning ha en bakgrund som läkare och sjuksköterskor och ska inte styras av politiker och administratörer. Vård är för kunskapsintensiv för att styras effektivt av personer utan utbildning och arbetserfarenhet i professionen. De läkare och sjuksköterskor som arbetar med att vårda patienterna ska fungera som stödpersoner till ledningen.

Administrationn ska generellt reduceras så att trenden med ökande administrativ andel av organisationen bryts och i ett första steg ska omedelbart 30 % av administrationen skäras bort. Administrativ personal, mellanchefer och framförallt överflödiga administrativa uppgifter bör minskas drastiskt. En modern digitaliseringsstrategi för regionen med samordning mellan vårdens olika IT-system behövs. Det är provocerande att administrativa enheter växer istället för att antalet vårdplatser och utförd vård växer.

Ökad tillgänglighet till akut vård

MED vill skapa förutsättningar för akut lättare vård dygnet runt utan förbokning, som en mellannivå mellan sjukhusens akutvård och vårdcentralernas primära vård. Det innebär snabb tillgång till läkare/sjuksköterska även för fall som inte innebär allvarliga skador eller tillstånd, men då vård i rätt tid gör stor skillnad för tillfrisknandet.

I Skåne ska patienten fritt få välja vårdgivare. Alla patienter ska vara informerade om möjligheten till en s.k. "second opinion" och att det går att söka vård i annan region. Varje medborgare ska vara tillförsäkrad en egen, fast, namngiven läkare inom primärvården, som ska ha personligt vårdansvar. Liksom i många andra länder i Europa ska det vara möjligt att direkt boka tid hos specialistläkare. Tiden från remiss till specialistvård ska minskas från dagens 90 dagar till 30 dagar, som hos våra grannar i Danmark. Tryggheten inom sjukvården, framför allt akutvården, ska förbättras genom ökad användning av väktare.

Större fokus på patientens tillfrisknande och förebyggande hälsa

MED vill införa frisk- och hälsovårdscenter som fokuserar på preventiv vård och rehabilitering. Vi vill återinföra egna läkare (geriatriker) och sjuksköterskor på äldreboenden och inom hemtjänsten. Vården av multisjuka ska effektiviseras genom hemövervakning där viktiga hälsovården följs upp på daglig basis. På så sätt kan mängden akuta fall reduceras och belastningen på vården minska dramatiskt. Stödet för anhöriga till personer som blivit svårt sjuka ska förstärkas.

Ekonomi, resurser

Staten ska ansvara för universitetssjukhusen och för utbildning av vårdpersonal. Vården ska finansieras främst genom en statlig skatt, som ersätter den del av regionskatten som idag finansierar vården. Ersättning till samtliga vårdgivare fördelas via en statlig försäkringslösning som följer patienten och som bara täcker medicinskt motiverad vård. MED vill reformera högkostnadsskyddet till en modern och flexibel lösning som ger patienten större makt över hur man önskar disponera sina pengar.

Vårdprofessioner ska ha fri etableringsrätt. Ersättningen ska vara neutral avseende etableringsform. Tillsammans ger det en dramatiskt mycket bättre arbetsmarknad för vårdpersonal med ett stort antal olika arbetsgivare som konkurrerar.

Region Skånes inköpskapacitet och kompetens måste förstärkas. Under 2020 har tex Region Stockholm tagit initiativet att låna inköpare från Scania. Dessa inköpare kunde på kort tid sänka priset på samma materiel med 15-20 procent. Lärdomen är att regionen behöver investera i att utveckla sin inköpsorganisation samt att det finns en stor potentiell kostnadsbesparing.

Detta vill MED inom infrastrukturen och trafiken

MED vill att grundläggande samhällsfunktioner ska ges förutsättningar att fungera. Infrastrukturen ska erbjuda stabila och fungerande försörjningsvägar för bland annat el, vatten och transporter. Trafiksystemen ska ge god framkomlighet, trafiksäkerhet och möjlighet att välja det transportmedel som passar individen bäst samtidigt som hänsyn tas till miljöpåverkan och en levande stadsmiljö.

Höghastighetsbanan

Sverigeförhandlingen, en nationell förhandling om en satsning på höghastighetståg mellan Malmö, Göteborg och Stockholm, har slutit avtal om en höghastighetsjärnväg för tåg i 320 km/h mellan Stockholm, Göteborg och Malmö. Avtalet inkluderar även byggandet av centrala stationer i respektive ort.

MED är emot hela projektet. Höghastighetsbanan är samhällsekonomiskt olönsam, kommer att skuldsätta våra barn och barnbarn och kommer aldrig tillföra värde i förhållande till kostnader och miljöpåverkan.

Det har inte gjorts någon riktig analys av vilka behov som finns utan det antas att det kommer att gå att åka snabbt mellan Sveriges tre största städer. Höghastighetsbanan kommer dock inte avlasta befintligt järnvägssystem och slår undan andra nödvändiga satsningar på infrastruktur - såväl befintlig som nya satsningar.

Förhoppningen som Sverigeförhandlingens kalkyl bygger på bortser ifrån att vi har ett för litet befolkningsunderlag, de ekonomiska kalkylerna är högst osäkra, finansieringen är osäker och pågående kris gällande elförsörjningen skapar osäkerhet för produktionskapaciteten, inte minst inom områden 3 och 4 där banan är tänkt att gå.

Höghastighetsbanan kommer med all sannolikhet vara omodern när den är färdigställd, får klimat- och miljömässigt negativa konsekvenser, kräver kraftigt skattesubventionerade biljetter för att i bästa fall gå runt och ökar centraliseringen då mindre orter kommer utarmas och landsbygden ytterligare fördäras. I spåren av pandemin har dessutom digitaliseringen ökat och människor har bosatt sig utanför storstäderna vilket gör att satsningen ligger helt fel i tiden.

Elförsörjningen

Idag kan många verksamheter och företag inte etableras i Skåne på grund av att det saknas tillgång till el. Samtidigt planeras för en expansion av eldriven kollektivtrafik som konsumerar stora mängder el och behöver el oberoende av när den produceras. Den planerade ökningen av eldrivna bilar kommer att konkurrera om samma elresurser. De tekniska förutsättningarna för utveckling av eldriven kollektivtrafik och övergång till elbilar i synnerhet tillgången till el – måste vara lösta innan man går vidare med utvecklingen. Speciellt i Skåne där vi saknar tillgång till egen stabil, planerbar energi. Regionen bör också verka för bästa möjliga förutsättningar för lokal utbyggnad av stabil elproduktion, till exempel i form av små modulära reaktorer.

Lätt flytande trafik utan hinder – bäst för miljön

Alla köer, sänkning och ökning av hastigheten på grund av hinder på vägen och trafik för att söka parkeringsplats ökar utsläppen. Det minskade antalet parkeringsplatser är redan orsak till ca 30 procent av utsläppen.

Även busstrafiken gynnas av att trafiken för andra transportslag fungerar väl. Hinder avsedda för bilar och en ogenomtänkt prioritering av cykeltrafik skapar hinder också för busstrafiken och försämrar samtidigt miljön och säkerheten.

MED vill arbeta för bättre parkeringsmöjligheter och bättre flyt i trafiken.

Kunnig och icke ideologiskt färgad trafikplanering

Med befintlig infrastruktur, en ökande befolkning och orealistiska miljömål är det i praktiken sällan möjligt att erbjuda samma goda framkomlighet för alla. Särskilt gäller detta i ett stort sammanhängande område som Öresundsregionen med få och sena satsningar på trafikinfrastruktur. Prioriteringar är nödvändiga men bör inte göras genom att politiker väljer tekniska lösningar utifrån otillräcklig kunskap, trender och egna kortsiktiga politiska intressen. Alltför ofta har vissa trafikslag prioriterats på ideologiska grunder utan hänsyn till konsekvenserna. MED vill att planeringen för att undvika och lösa problem läggs i sakkunnigas händer.

Nya ringleder för att hålla transittrafiken utanför tättrafikerade områden

Lastbilarna står enligt Trafikverket för samma skador på vägarna som 5 000–10 000 personbilar utan att betala i motsvarande grad, särskilt inte de utländska lastbilarna. De släpper också ut flera

gångar den utsläppsmängd som en personbil gör. Dessutom skapar de ökade risker för övriga trafikanter. Lastbilstrafik genom Skåne sänker också trafikkapaciteten för bussar och övrig trafik.

Trafikleder som är viktiga utifrån regionens behov blockeras av vissa kommuner på grund av missförstånd och okunskap om hur utsläpp uppstår och brist på incitament att samarbeta. Därför bör regionala vägar införas, som en ny nivå mellan riksvägarna och det kommunala vägnätet. På samma sätt som kommunerna inte får bryta riksvägarnas funktion och störa trafiken på dem, får trafiken på de regionala lederna inte stoppas eller hindras på kommunal nivå.

Kollektivtrafik

Kollektivtrafik i form av bussar delar infrastruktur med bil- och cykeltrafik. Att minska utrymmet för biltrafik ökar trängseln och stör även busstrafiken eftersom det i praktiken inte går att helt separera busskörfälten från övrig trafik. Samma sak gäller cykeltrafik och cykelkörfält. En välfungerande kollektivtrafik i form av bussar och en minimering av utsläppen är direkt beroende av ett jämnt trafikflöde för alla trafikslag. Hinder för biltrafiken påverkar också busstrafiken negativt.

I många kommuner går stora bussar ofta med för få passagerare. Eftersom kollektivtrafiken är subventionerad även vid full användning är detta ett slöseri med skattebetalarnas pengar och skapar dessutom onödiga utsläpp. Mindre bussar bör i stället användas.

Kollektivtrafiken utvecklas inte av att bilismen straffas och trafiken försvåras. Tvärtom leder det till att kollektivtrafiken får problem med framkomligheten och blir än mer ointressant som alternativ till egen transport.

Parkering

Antalet parkeringsplatser minskar konstant, men det leder inte med automatik till en sänkning av bilanvändningen. Däremot ökar sökandet efter parkeringsplats, vilket i sin tur ökar trängseln och stör busstrafiken. Söktrafiken för att hitta parkering är redan orsak till ca 30 procent av utsläppen. MED vill därför öka antalet parkeringsplatser, både generellt och på gator som inte är trafikerade av bussar.

Parkeringshus och parkeringsplatser underdimensioneras enligt politiska beslut som begränsar tillgången på parkering till ca 0,5 platser per hushåll. Den låga tillgången på parkeringsplatser gör att priserna stiger, till nackdel för bilägarna. MED kräver att kommunerna ställer realistiska krav på antalet parkeringsplatser utifrån medborgarnas behov när de ger bygglov.

Detta vill MED gällande näringslivet

MED vill att regionen ska stödja näringslivet främst genom att begränsa regleringar och sänka skattetrycket. Regionen ska också verka för att undanröja hinder för pendling mellan Skåne och Danmark - detta innefattar tex skatteavtal och harmonisering av kollektivtrafiken på de två sidorna av sundet. Nuvarande skatteavtal för pendlare, mellan Sverige och Danmark, förfördelar kraftigt Skåne och bör förhandlas om.

Detta vill MED gällande kulturen

MED vänder sig emot bilden av kultur som främst någonting som sker i offentlig regi. Den mest kreativa och levande moderna kulturscenen i Västvärlden står utan tvekan USA för. Om stark offentlig finansiering och styrning av kulturlivet hade varit en förutsättning för levande kultur hade de återfunnits i botten. Samtidigt är det nuvarande systemet ett faktum och reformer måste ske med omsorg och gradvis. När finansiering av kultur blir en fråga för politiker och tjänstemän blir även initiativ och inriktning alltmer något vi förväntar oss att någon annan skall bistå med.

Vem kommer i åtnjutande av stöd och vem gör det inte? Baksidan av att gynna somliga är att trösklarna höjs för andra att komma in. Kulturen blir ett politiskt verktyg att fostra medborgaren, vilket även är en explicit målsättning för den nuvarande regeringen. MED vill, precis som i skolan, se ett fokus på det allmänna som en möjliggörare som förser samhället med byggstenar men som bestämmer så lite som möjligt över vad dessa byggstenar används till. Ambitionen att designa kulturen för att uppnå politiska mål behöver världen mindre – inte mer – av.

MED ser kultur som en viktig samhällsbärande funktion. Men, regionen ska inte lägga över en halv miljard kronor på kultur som den gör idag. Vi anser inte att kultur tillhör en av regionens kärnverksamheter och ska därför till största delen avvecklas. Undantag kan göras för barn- och ungdomsverksamhet samt institutioner som rör kulturarvet.

MED anser att vuxnas fritidsaktiviteter ligger utanför det offentliga kärnverksamhet. Skattebetalarna bör själva avgöra vilka organisationer, föreningar och samfund de vill stödja. Ett kultur- och föreningsliv som finansieras med offentliga medel blir dessutom styrt, inte fritt, och

motverkar i själva verket de demokratiska mål som uttrycks i den innevarande regionala kulturplanen. De regionala verksamhetsstöden bör därför slopas.

Gällande kultur hänvisar vi i övrigt till vårt kulturpolitiska program.

Region Skånes nuvarande verksamhet.

Från <https://www.skane.se/organisation-politik/om-region-skane/Vara-ansvarsomraden/>

Hälsa och vård

Sjukvården är den största verksamheten i Region Skåne. Tillsammans med arbetet för ökad folkhälsa, framstående forskning och en stor skånsk industri inom läkemedel och medicinteknik bildar den det breda spektrum av hälsa som Region Skåne arbetar med.

Region Skåne beslutar övergripande om vården och samordnar den offentligt finansierade sjukvården i Skåne, som utförs av både privata och offentliga verksamheter.

Tandvård

Region Skåne samordnar den offentligt finansierade tandvården i Skåne, som utförs av både privata och offentliga verksamheter.

Forskning

Region Skåne arbetar för att främja forskning och utveckling i Skåne och därmed stärka regionens tillväxt. Inom vår verksamhet för hälso- och sjukvård bedriver vi kliniska studier tillsammans med universitet, högskolor och näringsliv.

Tillväxt och hållbar utveckling

Ekonomisk tillväxt och en hållbar utveckling är en förutsättning för att invånarna i Skåne ska ha en god livskvalitet. Region Skåne har en ledande roll i arbetet med att utveckla infrastrukturen, stärka näringslivet och skapa ett hållbart och attraktivt Skåne.

Näringsliv

Region Skåne samordnar och arbetar tillsammans med många andra offentliga och privata aktörer för att utveckla det skånska näringslivet och öka tillväxten i Skåne.

Samhällsplanering

Befolkningen i Skåne blir alltmer rörlig, och för många finns bostaden, arbetet och fritidsaktiviteten i olika kommuner. Region Skåne ska vara ett stöd för kommunerna och koordinerar den fysiska samhällsplaneringen på en regional nivå.

Infrastruktur

Vägar, järnvägar, hamnar och flygplatser skapar tillsammans med bredband tillgänglighet och förutsättningar för en positiv utveckling i Skåne. Region Skåne planerar och samordnar framtida satsningar på infrastruktur i Skåne.

Kollektivtrafik

Region Skåne har det totala ansvaret för kollektivtrafiken i Skåne. Skånetrafiken är en del av Region Skåne och ansvarar för genomförandet av kollektivtrafiken i form av stadsbussar, regionbussar, och den regionala tågtrafiken – Pågatågen och Öresundstågen.

Miljö och natur

I egenskap av Skånes största arbetsgivare har det interna miljöarbetet i Region Skåne stor betydelse. Tillsammans med ett omfattande utåtriktat arbete verkar det för god och hållbar miljö och natur i hela Skåne. Region Skåne är även huvudman för Skåneleden, som utgörs av cirka 130 mil vandringsleder i Skåne, och stödjer förvaltningen av ett tjugotal strövområden.

Kultur

Region Skåne samordnar utvecklingen av kulturen i Skåne och fördelar regionala och statliga medel till kommuner, kulturinstitutioner och det fria kulturlivet.

Marknadsföring av Skåne

I samverkan med kommuner och andra aktörer marknadsför vi Skåne som besöks- och evenemangsregion.